

Medexpress, 2020-07-27 09:32

Projekt Ustawy o medycynie laboratoryjnej

Fot. Getty Images/iStockphoto

Przedstawiony projekt ustawy o medycynie laboratoryjnej zakłada:

1. Uaktualnienie i doprecyzowanie czynności diagnostyki laboratoryjnej oraz wskazanie, że czynnościami diagnostyki laboratoryjnej będą także badania wykonywane na potrzeby organu ścigania lub wymiaru sprawiedliwości.
2. Określenie, na takich samych zasadach jak obecnie, kształcenia przeddyplomowego przygotowującego do wykonywania zawodu diagnosty laboratoryjnego. Natomiast kształcenie podyplomowe zostało uaktualnione i doprecyzowane. W obecnie obowiązujących regulacjach diagnosta laboratoryjny ma prawo i obowiązek pogłębiania i aktualizowania wiedzy i umiejętności zawodowych, w tym w szczególności ma prawo do uzyskiwania tytułu specjalisty w dziedzinach mających zastosowanie w ochronie zdrowia oraz jest zobowiązany do podnoszenia kwalifikacji zawodowych przez uczestnictwo w ciągłym szkoleniu, celem aktualizacji posiadanego zasobu wiedzy oraz stałego doksztalcania się w zakresie nowych osiągnięć w zakresie diagnostyki laboratoryjnej. W projekcie ustawy przyjęto zasadę, że diagnosta laboratoryjny ma prawo i obowiązek ustawicznego rozwoju zawodowego przez aktualizację wiedzy i umiejętności zawodowych. Ustawiczny rozwój zawodowy może być realizowany przez doskonalenie zawodowe lub szkolenie specjalizacyjne. Zaproponowane w projekcie rozwiązania dotyczące szkolenia specjalizacyjnego i uzyskiwania tytułu specjalisty w danej dziedzinie diagnostyki laboratoryjnej, są oparte na dotychczasowym systemie szkolenia specjalizacyjnego. Zgodnie z projektem ustawy formami doskonalenia zawodowego

diagnosty laboratoryjnego są:

- 1) kursy doskonalące;
- 2) kursy kwalifikacyjne;
- 3) kursy realizowane za pośrednictwem sieci internetowej z ograniczonym dostępem;
- 4) posiedzenia naukowo - szkoleniowe;
- 5) kongresy, zjazdy, konferencje lub sympozja naukowe;
- 6) studia podyplomowe;
- 7) samokształcenie.

Nowym rozwiązaniem jest wprowadzenie przepisu umożliwiającego diagnoście laboratoryjnemu legitymującemu się dorobkiem naukowym lub zawodowym w danej dziedzinie medycyny laboratoryjnej uznanie tego dorobku za równoważny ze zrealizowaniem programu szkolenia. Zgodnie z przepisami projektu ustawy minister właściwy do spraw zdrowia będzie mógł na wniosek osoby legitymującej się dorobkiem naukowym lub zawodowym na podstawie opinii ekspertów, uznać dorobek za równoważny ze zrealizowaniem programu szkolenia specjalizacyjnego. Wnioski o uznanie dorobku, osoby zainteresowane składają do Centrum Medycznego Kształcenia Podyplomowego (CMKP), które sprawdza pod względem formalnym wnioski i przekazuje do zaopiniowania powołanemu zespołowi ekspertów. W skład Zespołu będą wchodzić 4 osoby, w tym konsultant krajowy w danej dziedzinie i przedstawiciel CMKP. Diagnosty laboratoryjni, którym Minister Zdrowia uzna dorobek, będą mogli od razu przystąpić do egzaminu specjalizacyjnego, a po uzyskaniu pozytywnego wyniku, będą posiadać tytuł specjalisty w danej dziedzinie diagnostyki laboratoryjnej. Rozwiązanie to przyczyni się do zwiększenia liczby specjalistów, a tym samym wzrośnie ich dostępność.

3. Wprowadzenie do sześciu dni płatnego urlopu szkoleniowego, który diagnosta laboratoryjny może wykorzystać na realizację ustawicznego rozwoju zawodowego. Diagnosta laboratoryjny ma prawo i obowiązek ustawicznego rozwoju zawodowego przez aktualizację wiedzy i umiejętności zawodowych. Ustawiczny rozwój zawodowy może być realizowany przez doskonalenie zawodowe lub szkolenie specjalizacyjne. W związku z powyższym, bardzo ważne jest zapewnienie osobom, które zamierzają wziąć udział w określonych ustawowo formach podnoszenia kwalifikacji zawodowych, urlopu szkoleniowego, aby nie musiały wykorzystywać własnego urlopu wypoczynkowego w powyższym celu. Diagnosty laboratoryjni realizującym obowiązek ustawicznego rozwoju zawodowego, przysługuje urlop szkoleniowy w wymiarze do 6 dni roboczych rocznie, płatny według zasad obowiązujących przy obliczaniu wynagrodzenia za urlop wypoczynkowy. W związku z faktem, że urlop szkoleniowy jest urlopem celowym, przeznaczonym wyłącznie na udział pracownika w określonym szkoleniu, nie zależy on od wymiaru czasu pracy oraz od okresu zatrudnienia diagnosty laboratoryjnego u danego pracodawcy. Urlop ten będzie udzielany na określone szkolenie, w ramach doskonalenia zawodowego lub szkolenia specjalizacyjnego, na wniosek pracownika i za zgodą pracodawcy.

4. Projekt ustawy o medycynie laboratoryjnej wprowadza także obowiązek doskonalenia zawodowego dla innych osób uprawnionych do wykonywania określonych czynności medycyny laboratoryjnej w laboratorium, które są wymienione w art. 5 projektu ustawy. Na osoby, o których mowa w art. 5 ustawy, zostaje nałożony obowiązek doskonalenia zawodowego przez samokształcenie oraz udział w kursach doskonalących. Zakres ich doskonalenia zawodowego obejmuje wiedzę i umiejętności niezbędne do realizacji zadań zawodowych. Za udział w poszczególnych formach doskonalenia zawodowego i kształcenia podyplomowego przysługują punkty edukacyjne. Osobom realizującym ustawiczny rozwój zawodowy, także przysługuje urlop szkoleniowy w wymiarze do 6 dni roboczych rocznie, płatny według zasad obowiązujących przy obliczaniu wynagrodzenia za urlop wypoczynkowy.

5. Tytuł diagnosty laboratoryjnego, podobnie jak obecnie, będą mogły uzyskać osoby, które ukończyły studia wyższe na kierunku analityka medyczna lub medycyna laboratoryjna, osoby które uzyskały tytuł zawodowy lekarza oraz specjalizację w dziedzinie mikrobiologii lekarskiej lub diagnostyki laboratoryjnej, a także osoby, które ukończyły studia w zakresie biologii, biologii medycznej, mikrobiologii lub mikrobiologii medycznej i uzyskały tytuł zawodowy magistra lub ukończyły studia w zakresie biotechnologii, biotechnologii medycznej i uzyskały tytuł zawodowy magistra lub magistra

inżyniera oraz uzyskały tytułu specjalisty w dziedzinie, genetyki klinicznej, mikrobiologii, toksykologii na podstawie ustawy z dnia 24 lutego 2017 r. o uzyskiwaniu tytułu specjalisty w dziedzinach mających zastosowanie w ochronie zdrowia (Dz. U. z 2020 r. poz. 1169).

Do wykonywania określonych czynności medycyny laboratoryjnej, pod nadzorem diagnosty laboratoryjnego, będą uprawnione również osoby, które ukończyły studia w zakresie biologii, biologii medycznej, mikrobiologii lub mikrobiologii medycznej i uzyskały tytuł zawodowy magistra lub ukończyły studia w zakresie biotechnologii, biotechnologii medycznej i uzyskały tytuł zawodowy magistra lub inżyniera. Ponadto podobnie, jak to jest obecnie osobą uprawnioną do wykonywania samodzielnie określonych czynności medycyny laboratoryjnej jest również osoba, która:

- 1) posiada tytuł zawodowy technika analityki medycznej;
- 2) rozpoczęła przed dniem 31 grudnia 2009 r. studia na kierunku analityka medyczna i uzyskała tytuł zawodowy licencjata.

6. Wprowadzenie przepisów umożliwiających wykonywanie zawodu diagnosty laboratoryjnego w formie indywidualnych i grupowych praktyk zawodowych - diagności wykonujący zawód w ramach praktyki zawodowej podlegaliby wpisowi do rejestru podmiotów wykonujących działalność leczniczą prowadzonego przez Krajową Radę Diagnostów Laboratoryjnych. Aktualnie diagnosty laboratoryjni nie mają możliwości wykonywania zawodu w ramach praktyki zawodowej. Ta forma udzielania świadczeń zdrowotnych jest przystosowana do potrzeb prowadzenia działalności leczniczej osobiście i zależnie od jej zakresu i rozmiaru - umożliwia ograniczenie wymogów organizacyjnych w porównaniu z pozostałymi podmiotami wykonującymi działalność leczniczą. Opisana sytuacja jest szczególnie niekorzystna dla diagnostów laboratoryjnych. Proponowany projekt zmierza do wprowadzenia przepisów umożliwiających wykonywanie zawodu diagnosty laboratoryjnego w formie indywidualnych i grupowych praktyk zawodowych. Niewprowadzenie tych zmian w praktyce uniemożliwiłoby wykonywanie zawodu przez znaczną część diagnostów laboratoryjnych, co wpłynęłoby także niekorzystnie na zaspokojenie potrzeb pacjentów. Ponadto wprowadzenie tej możliwości zrównałoby w prawach diagnostów z innymi zawodami medycznym zrzeszonymi w korporacjach zawodowych, tj. z lekarzami, lekarzami dentykami, pielęgniarkami, położnymi i fizjoterapeutami.

7. Uznanie czynności z zakresu medycyny laboratoryjnej, które nie są świadczeniami zdrowotnymi (działalność laboratoryjna) za działalność gospodarczą regulowaną. Podmioty wykonujące tę działalność podlegałyby (podmioty laboratoryjne) obowiązkowi wpisu Rejestru Podmiotów Laboratoryjnych. Organami prowadzącymi ten rejestr byłiby wojewodowie. Aktualnie zagadnienie prowadzenia badań laboratoryjnych na materiale biologicznym pochodzącym od ludzi dla celów innych niż lecznicze, poza ustawowym uregulowaniem możliwości prowadzenia medycznych laboratoriów diagnostycznych przez uczelnie, nie jest uregulowane. Proponowana ustawa ma uregulować te kwestie. Z uwagi na okoliczność, że omawiana działalność dotyczy materiału ludzkiego biologicznego powinna mieć charakter działalności regulowanej, co zabezpieczy prawa i interesy osób, od których został pobrany ww. materiał.

8. Doprecyzowanie przepisów w zakresie sprawowania przez Krajową Radę Diagnostów Laboratoryjnych nadzoru nad wykonywaniem zawodu diagnosty laboratoryjnego oraz doprecyzowanie zasad przeprowadzania wizytacji medycznych laboratoriów diagnostycznych. Konsekwencją nieprawidłowości stwierdzonych w toku wizytacji, jeżeli chodzi o postępowanie diagnosty laboratoryjnego sprzeczne z zasadami etyki diagnosty laboratoryjnego lub zawinione naruszenie przepisów o wykonywaniu zawodu diagnosty laboratoryjnego bądź czynności diagnostyki laboratoryjnej byłoby powiadomienie Rzecznika przez Krajową Radę Diagnostów Laboratoryjnych. Jeżeli diagnosta laboratoryjny rażąco naruszył warunki wykonywania działalności leczniczej, Krajowa Rada Diagnostów Laboratoryjnych zawiadamiałaby organ prowadzący rejestr podmiotów wykonujących działalność leczniczą, o którym mowa w art. 100 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej, celem wykreślenia medycznego laboratorium diagnostycznego z tego rejestru.

9. Doprecyzowanie przepisów dotyczących obowiązku odbycia przeszkolenia, dla osób, które ukończyły studia na kierunku analityka medyczna lub medycyna laboratoryjna, ale w okresie 5 lat od dnia

ukończenia tych studiów, nie złożą wniosku o przyznanie prawa wykonywania zawodu diagnosty laboratoryjnego - osoby takie będą obowiązane odbyć przeszkolenie w trybie i zakresie ustalonym przez Krajową Radę Diagnostów Laboratoryjnych.

10. Wprowadzenie obowiązku stosowania w medycznym laboratorium diagnostycznym minimalnych norm zatrudnienia diagnostów laboratoryjnych. W medycznym laboratorium diagnostycznym planuje się wprowadzenie minimalnej normy zatrudnienia diagnostów laboratoryjnych, zgodnie z którą w medycznym laboratorium diagnostycznym w pełnym wymiarze czasu pracy będzie kierownik oraz co najmniej dwóch diagnostów laboratoryjnych. Wprowadzenie normy zatrudnienia jednoznacznie definiuje poziom minimalnej obsady kadrowej w medycznych laboratoriach diagnostycznych, która gwarantuje bezpieczne i kompleksowe świadczenie czynności medycyny laboratoryjnej. Optymalne działanie medycznych laboratoriów diagnostycznych w sposób bezpośredni przekłada się na bezpieczeństwo i wiarygodność wyników badań a w konsekwencji na jakość udzielanych świadczeń, jak również przyniesie wymierne korzyści finansowe.

11. Wprowadzenie zmian w zakresie uprawnień do pełnienia funkcji kierownika laboratorium. Kierownikiem będzie mogła być osoba posiadająca tytuł specjalisty w jednej z dziedzin medycyny mających zastosowanie w medycynie laboratoryjnej, odpowiedzialna za organizację i funkcjonowanie laboratorium w tym, za spełnianie wymogów określonych w przepisach prawa. Wskazane zostały w projekcie ustawy podstawowe obowiązki kierownika laboratorium. Funkcję kierownika laboratorium można będzie pełnić w pełnym wymiarze godzin pracy w jednym laboratorium.

12. Wprowadzenie zmian w zakresie funkcjonowania samorządu zawodowego diagnostów laboratoryjnych, dotyczące uznania Rzecznika Odpowiedzialności Zawodowej za organ samorządu zawodowego, a także wyboru Rzecznika Odpowiedzialności Zawodowej i jego zastępców. Obecnie Rzecznik Odpowiedzialności Zawodowej nie został wymieniony wśród organów samorządu, choć instytucja ta została uregulowana bezpośrednio po organach samorządu. W tym przedmiocie proponuje się także zmiany dotyczące dokonywania wyborów do organów samorządu w głosowaniu tajnym, czynnego i biernego prawa wyborczego, przypadków wygaśnięcia mandatu członka organów samorządu, zadań Krajowej Rady Diagnostów Laboratoryjnych.

Projekt: **TU**

Źródło: RCL